

Tribina

Lokalna samouprava

UDK 352(497.5)(047)

U Čakovcu je 1. lipnja 2011. održana stručna javna tribina o lokalnoj samoupravi. Tribinu su zajedničkim angažmanom organizirali Grad Čakovec te Sekcija prvostupnika javne uprave Instituta za javnu upravu. Kao uvodničari izlagali su prof. dr. sc. Gordana Marčetić, doc. dr. sc. Anamarija Musa te asistent Mihovil Škarica, svi članovi Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Održavanje tribine inicirao je Grad Čakovec kao jedan od događaja kojima je obilježen dan Grada.

Zahvaljujući angažmanu organizatora, ali i tematskoj aktualnosti tribine, u multimedijalnoj dvorani Tehnološkog inovacijskog centra u Čakovcu našlo se stotinjak ljudi, mahom upravnih praktičara, lokalnih političkih dužnosnika te studenata. Tribinu je moderirala mr. sc. Dragica Kemeter, pročelnica Upravnog odjela za upravne, opće, zajedničke i stručne poslove Grada Čakovca.

Kao prva uvodničarka docentica Musa izlagala je na temu *Kako poboljšati lokalno upravljanje – uključivanje građana i kvaliteta usluga*. Temeljeći svoje izlaganje na pojmovima transparentnosti i kvalitete, docentica Musa je uvjerljivo obrazložila zašto su otvorenost i dostupnost javnih službi građanima od ključnog značenja za kvalitetu javne uprave te za demokratske procese na lokalnoj razini. Docentica Musa u svom se izlaganju referirala na rezultate GONG-ovog istraživanja LOTUS (Lokalna odgovorna i transparentna uprava i samouprava), provedenog 2009., koje je utvrdilo relativno nisku razinu javnosti i transparentnosti lokalnih jedinica u Hrvatskoj, ali po kojem se grad domaćin tribine smjestio na visoko šesto mjesto u konkurenciji svih jedinica lokalne samouprave. U njezinu je izlaganju podcrtano da je zadovoljstvo građana glavni indikator uspješnosti funkcioniranja jedinice lokalne samouprave te da tom cilju treba biti orijentirano cjelokupno upravljanje na lokalnoj razini.

M. Škarica je govorio o stvarnom značenju decentralizacije u javnom sektoru te je analizirao spremnost i voljnost jedinica lokalne samouprave u

Hrvatskoj za daljnjom funkcionalnom i fiskalnom decentralizacijom. Izlaganje je bilo naslovljeno *Uloga gradova u procesu decentralizacije*. Škarica je argumentirao da će glavni izazov predstojećoj decentralizaciji biti ne toliko stvaranje financijski samoodrživih lokalnih jedinica, nego takvih jedinica koje će moći kvalitetno i odgovorno oblikovati lokalne javne politike, bivajući svjesne odgovornosti prema građanima, a ne reaktivno čekajući pomoć s viših teritorijalnih razina. Lokalne se jedinice, posebice gradovi, moraju nametnuti kao partneri državnoj vlasti u procesu decentralizacije, jer takva javna politika, bez sudjelovanja i potpore onih na koje se pretežitom odnosi, ne može donijeti očekivane rezultate.

Profesorica Marčetić u kratkom je vremenu prije i za vrijeme trajanja tribine uspjela provesti i miniistraživanje o percepciji korupcije u javnoj upravi, kako na lokalnoj tako i na višim razinama. Komentirajući rezultate ankete, profesorica Marčetić u svom je izlaganju naslovljenom *Etika i/ili korupcija u lokalnim službama* istaknula da se problem korupcije može riješiti jedino individualnim pristupom u izgradnji etičkih standarda javne službe i javnih službenika. Svatko mora biti svjestan svoga položaja te obveza i odgovornosti koje on donosi, što se posebice odnosi na lokalne političare i lokalne javne službenike. Upravo se na lokalnoj razini mogu lakše iznaći mehanizmi koji bi lokalnu javnu upravu učinili transparentnijom te podložnijom kritici zainteresirane javnosti. Upozorila je da je na lokalnoj razini opasnija korupcija kojom se na netransparentan način regulacijskom politikom pogoduje privatnim interesima nego administrativna korupcija, tj. mito u odnosima građanin – službenik.

Živa i zanimljiva rasprava nakon uvodnih izlaganja potvrdila je važnost razmjene znanja, pogleda i iskustava znanosti i upravne prakse. Neki su se aspekti lokalne samouprave i njezine predstojeće reforme samo ovlaš dotakli, a neki su detaljnije razmatrani. Nitko od prisutnih nije imao iluziju da se u malo vremena mogu dotaknuti svi aspekti lokalne samouprave, no svi su sudionici, sudeći po intenzitetu rasprave, bili uvjereni da pridonose boljem razumijevanju njezina funkcioniranja. Tribina je postigla svoj skromni cilj: da bude djelić javne, otvorene i argumentirane rasprave o ulozi lokalne samouprave u modernom demokratskom društvu te o poželjnim i ostvarivim dometima eventualnih decentralizacijskih politika i teritorijalnih reformi.

Mihovil Škarica*

* Mihovil Škarica, asistent na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb, email: mskarica@pravo.hr)